Meer doen met Lezen

2 november 2026
Ellis Delken

1

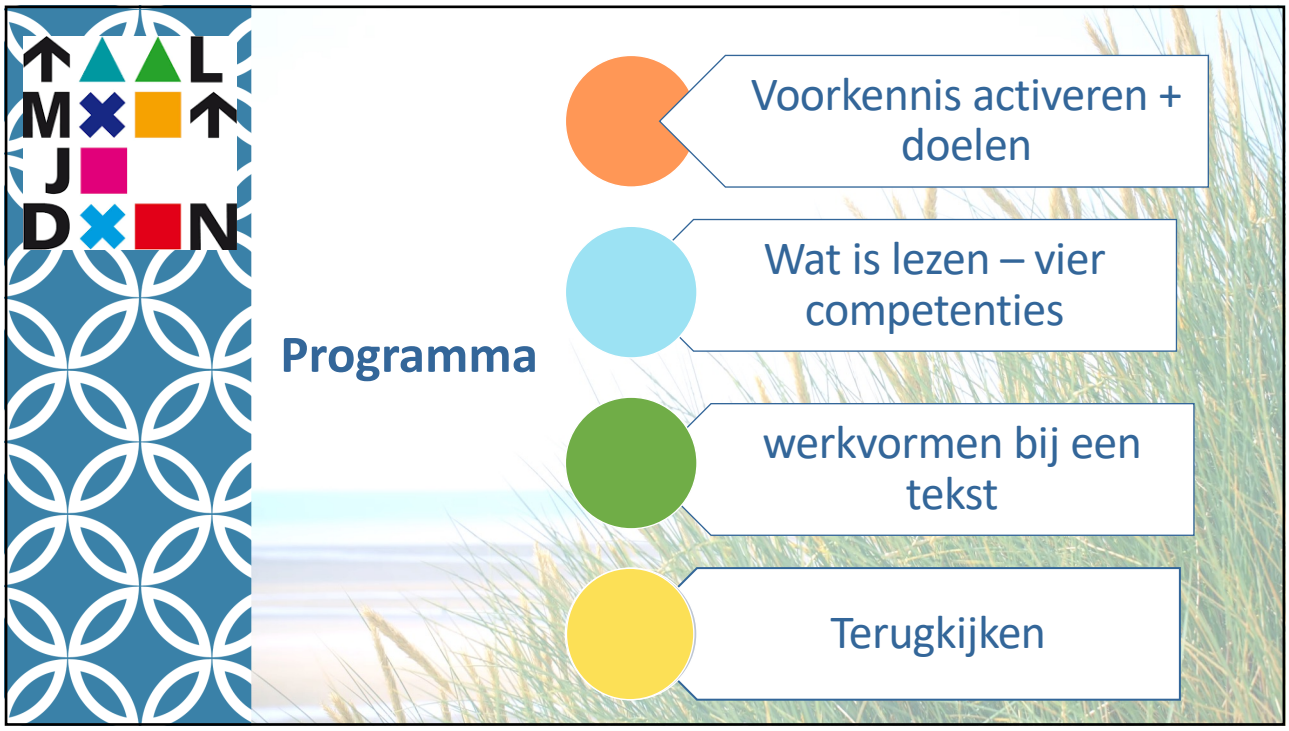
- Taal moet je doen
- Docent NT2
- Docentenopleider NT2
- Spelend leren & NT2
- Six Bricks & NT2
- Lezen & NT2

www.taalmoetjedoen.nl
info@taalmoetjedoen.nl

2

NT2-CAHIER
MEER DOEN MET LEZEN
50 manieren om aan lezen te werken
Ellis Delken en Sandy Posthumus Meyjes
Boom
LEKKER LEZEN NAAR B1
Ellis Delken & Sandy Posthumus Meyjes
Boom

3

Programma
Voorkennis activeren + doelen
Wat is lezen – vier competenties
werkvormen bij een tekst
Terugkijken

4

Doelen

- Je weet wat lezen in een andere taal moeilijk maakt
- Je weet welke competenties relevant zijn om goed te kunnen lezen in een andere taal
- Je kunt passende werkvormen inzetten bij het verbeteren van leesvaardigheid.

5

Wat is lezen?

Le petit Prince

L'histoire commence quand un pilot avait une panne dans le désert, a mille milles de toute terre habitée. Alors il y a un petit enfant, un garçon avec les cheveux d'or, qui lui demande de dessiner un mouton. C'est le commence de l'histoire du Petit Prince, qui habite dans une planète avec trois volcans et une fleur, sa propre rose, qu'il aime beaucoup. Il a quitté la planète et fait un voyage dans l'omniversum et fait connaissance avec des grandes personnes, qu'est très bizarres.

6

Wat is lezen?

4 onderdelen die samenwerken.

7

Wat is lezen?

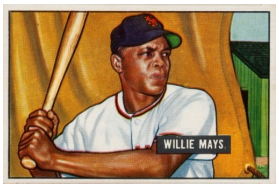
Kennis van de wereld

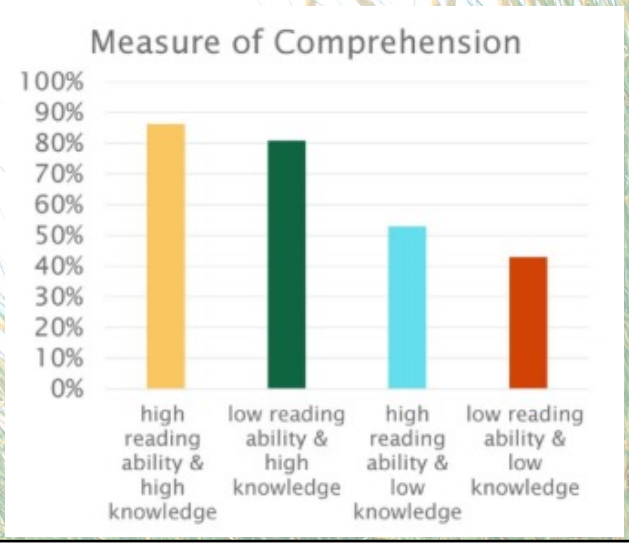
- Algemene ontwikkeling
- Specifieke kennis over een onderwerp.
- Culturele kennis.

8

Lezen en kennis

9

Lezen en kennis

1. De fotocollage
2. De woordspin

10

Lezen en kennis

Woordspin

https://www.smallworldofwords.org/nl/project/visualize

11

Lezen en kennis

Opdracht 1 Praat samen

De titel van de tekst die we gaan lezen is:

Napoleon en Joséphine: een grote liefde

1. Waar denk je aan bij deze titel?
2. Wat weet je over Napoleon en Joséphine?
3. Welke vragen heb je?

12

Wat is lezen?

De besturings-competentie

- Kennis hebben over de opbouw.
- Doel bepalen en strategie kiezen.
- Niet-talige informatie gebruiken.

13

Tijdens het lezen

- **V**oorkennis inzetten
- **V**oorspellen
- **V**isualiseren
- **V**ragen stellen

14

Tekststructuren

beschrijving	Feiten of kenmerken rondom één onderwerp. Losse structuur, beperkte samenhang
vergelijking	Overeenkomsten en verschillen tussen twee zaken
chronologie	Focus op een tijdsvolgorde: stappen in een proces of gebeurtenissen met tijdsindicaties
oorzaak - gevolg	Verklaart hoe gebeurtenis X kan voortvloeien uit gebeurtenis Y
probleem - oplossing	Focus op een probleem en mogelijke oplossingen, eventueel met mogelijke voor- en nadelen

15

Opdracht 2

Lees de tekst en zet de gebeurtenissen in een tijdbalk.

Welke informatie ontbreekt? Zoek het op.

16

Goed, fout of niet in de tekst

	goed	fout	Niet in de tekst
Napoleon was van 1804 tot 1814 keizer van Frankrijk.			
Hij reisde met zijn leger door Europa.			
Napoleon ontmoette zijn grote liefde in Parijs.			
Hij wilde scheidden van Joséphine maar zij wilde dat niet.			
Joséphine was zes jaar ouder dan Napoleon.			

17

Wat is lezen?

De technische competentie.

- Klank-teken koppeling automatiseren
- Vlot lezen
- van woorden naar zinsdelen lezen
- Hop-skip-jump
- Met expressie lezen

18

directe woordherkenning

Het mkaat neit uit in wlkee vgloodre de lttreers in het wrood saatn. Het eigne blkagenerije is dat de ertese en de ltatsae ltteer op de jstuie paltas saatn. De rset kan een rmomejtle zijn en je knut het tcoh zdnoer porbmleen lzeen. Dat kmot odmat het mnseleijk beirn een worod neit ltteer voor ltteer vrwkeret, maar als een gheeel.

Vrebzwingaekkned, nwietaar?

We knnen zinnn ok lezn zondr alle klnkrs. Ht is ds nt erg om soms een lttr te missn.

Je kan ook besparen op printen door alleen de bovenste helft van de regel af te drukken

19

lezen en techniek

Opdracht 4 Een punt maken

20

Een punt maken

In een van zijn brieven schreef hij:
“Vanaf het moment dat ik je verliet, voel ik mij verdrietig. Alleen bij jou ben ik echt gelukkig. In mijn gedachten zie ik steeds jouw glimlach, jouw knuffels en jouw lieve woorden terug. Mijn liefde voor jou blijft altijd branden.”

21

21

Lezen met expressie

Vanaf het moment dat ik je verliet, voel ik mij verdrietig.

Alleen bij jou ben ik echt gelukkig.

In mijn gedachten zie ik steeds jouw glimlach, jouw knuffels en jouw lieve woorden terug.

Mijn liefde voor jou blijft altijd branden.

22

22

Wat is lezen?

Talige competentie

- Woordenschat
- herkennen betekenis voeg- en verwijswoorden.
- Grammaticale kennis

23

Lezen en woordenschat

De gatenkaas

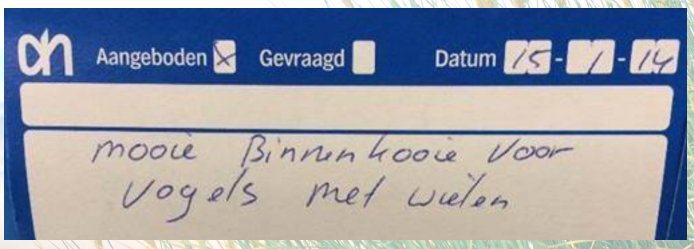
Taboe

24

Lezen en grammatica

U neemt deze medicijnen drie maal per dag mits u er maagklachten van krijgt.

25

Lezen en grammatica

Verbanden leggen

Verwijswoorden tellen

26

voegwoorden en signaalwoorden

Napoleon Bonaparte werd geboren in 1769 op het eiland Corsica. Hij groeide later uit tot een machtige leider van Europa ..... werd in 1804 keizer van Frankrijk. Hij won grote oorlogen ..... reisde vaak met zijn leger door Europa. ..... achter deze sterke en beroemde man zat ook iemand die diep kon liefhebben.

27

Lezen en grammatica

Als je een beetje een koukleum bent, dan is de Noordpool echt niks voor jou. Het is **hier** nu -30 graden en je komt **hier** helemaal niemand tegen. **Dat** is heel bijzonder, want **dat** kennen we helemaal niet. Je mobiele telefoon doet het **hier** ook niet. Als je **hier** ergens heen wilt, dan kun je natuurlijk gaan lopen, maar **dat** houd je niet zo lang vol **hier**. Met de fiets kom je ook niet ver. Auto's, ja, **die** hebben ze **hier** wel, maar er zijn niet overal wegen. Een slee werkt wel heel goed. **Die** glijdt lekker door de sneeuw en je kunt veel spullen meenemen en je kunt **er** zelf **op** zitten.

28

Wat is lezen?

Alleen als alle vier de vaardigheden op niveau zijn, kan iemand echt begrijpen wat hij leest.

29

Lezen en begrip

Wat is de vraag? – opdracht 5

De husseltekst

Vertel er eens over – opdracht 6

Hoe gaat het verder? – opdracht 7

30

Interessante websites

Werken met rijke teksten
https://www.rijketeksten.org/

Samenwerkend lezen
https://itta.uva.nl/kennis/samenwerkend-lezen-in-de-isk/

Vertel eens aanpak van Aidan Chambers
https://www.cultuurtrein.nl/images/Leerlijn_Literatuur/Bijlage-2_Vertel_eens-aanpak_van_Aidan_Chambers.pdf

Uitgeverijen met leesboeken op taalniveau
https://eenvoudigcommuniceren.nl/

https://leeslicht.nl/

https://boeklyn.com/

https://deschrijverscentrale.nl/nieuwe-nederlanders

31

31

Terugkijken

32